T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/208
KARAR NO : 2021/306
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: İller Bankası Genel Müdürlüğünde görev yapmakta iken emekliye ayrılan davacı tarafından, birikmiş maaş ve ikramiye farklarını faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.C.
Vekilleri : Av. H.Y. Av. T.G.
Davalı : İller Bankası A.Ş
Vekili : Av. T.P.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili; davalı kurumda yönetim personeli olarak görev yapmakta iken emekli olan davacının, İller Bankası özelleşirken 6107 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesi gereği, şube müdürü olmasından kaynaklı kazanılmış müdürlük özlük haklarından Kanun'un yürürlük tarihinden dava tarihine kadar birikmiş maaş ve ikramiye farklarına karşılık şimdilik 15.000TL'nin faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Ankara 12. İş Mahkemesinin, 06/11/2018 tarih ve E.2018/193 K.2018/344 sayı ile,***"Dava dilekçesinin görev yönünden reddine"* dair verdiği istinaf edilmeksizin 31/12/2018 tarihinde kesinleşen kararının gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"...kamu kurulu niteliğindeki İller Bankası ile kamu personeli niteliğindeki personeli arasında idarenin tek taraflı olarak kullandığı kamu gücüne dayanarak tesis ettiği idari işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıklara karşı açılan davanın görüm ve çözüm yeri idari yargı olup. 6107 Sayılı Kanun'la kurulmuş olan İller Bankası AŞ'nin, ilgili Kanunda yer alan düzenlemeler nazara alındığında idarenin bütünlüğü içinde yer aldığı, davaya konu işlemin dayanağı olan yönetmelik, idarenin bütünlüğü içinde yer alan davalı tarafından yürürlüğe konulmuş olup, banka personeli ile ilgilidir. Yönetmelik hükümleri gereğince işçi statüsünde bulunmayan, kanunla ayrı bir kamu personeli statüsü verilen davacı hakkında düzenlenen işlemlerin iptaline ilişkin ve yine davacının talebine konu alacakların tahsiline ilişkin görev İdare Mahkemelerinin olmakla..."*

3. Davacı vekili bu kez benzer istemle idari yargıda dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4 . **Ankara 7. İdare Mahkemesi, E.2018/2812 sayılı dosyada 03/03/2021 tarihinde;** 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar vermiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"..6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun, "Banka Personeli" başlıklı 11. maddesinde "Banka hizmetlerinin gerektirdiği görevler, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütülür. Banka personelinin hizmete alınması, nitelikleri, atanma, ilerleme, yükselme, görevden alınma şekilleri, görev ve yetkileri, disiplin esasları, yükümlülükleri, unvan ve sayıları Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Yönetim Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelik ile düzenlenir." hükmüne, geçici 4. maddesinde; "(1) Bu Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasıyla kadroları iptal edilen personelden Bankada sözleşmeli olarak çalışmak isteyenler; bu Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yönetmeliğin yayımlanmasından itibaren en geç üç ay içerisinde Bankadaki durumlarına uygun pozisyonlara atanır ve söz konusu pozisyonlara atama işlemi yapılıncaya kadar Bankaca ihtiyaç duyulan ve statülerine uygun işlerde görevlendirilir. Bunlar, Bankada yeni bir pozisyona atanıncaya kadar, eski kadrolarının aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam ederler." hükmüne yer verilmiştir.*
>
> *Dava dosyasının incelenmesinden; davalı şirkette yönetim personeli olarak görev yapmakta iken emekli olan davacının, İller Bankası özelleşirken 6107 sayılı Kanunun geçici 4. maddesi gereği, şube müdürü olmasından kaynaklı kazanılmış müdürlük özlük haklarından Kanunun yürürlük tarihinden (08.02.2011) dava tarihine kadar birikmiş maaş ve ikramiye farklarına karşılık şimdilik 15.000,00-TL'nin muacceliyet tarihlerinden itibaren banka mevduatlarına uygulanan en yüksek faiziyle birlikte*

davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Danıştay Onikinci Dairesinin itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurması üzerine Anayasa Mahkemesi'nce verilen 18/10/2012 gün ve E:2012/129, K:2012/155 sayılı kararda; "6107 sayılı Kanun'un 11. maddenin (1) numaralı fıkrasında, banka hizmetlerinin gerektirdiği görevlerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütüleceği kurala bağlanmıştır.

Anayasa'nın 123. maddesinin birinci fıkrasında 'İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir." hükmü yer almaktadır. Bu maddede yer verilen idarenin kanuniliği ilkesi, idarenin ve organlarının görev ve yetkilerinin hiçbir duraksamaya yer vermeyecek şekilde, açık bir biçimde kanunla düzenlenmesini gerekli kılar.

Anayasa'nın 128. maddesinde ise Devlet'in, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerinin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği, bu kapsama giren personelin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülüklerinin de kanunla düzenleneceği öngörülmüştür. Anayasa'nın 128. maddesi anlamında bir kamu hizmetinden söz edilebilmesi için, söz konusu hizmetin Devlet, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmeti olması, bu kamu hizmetinin "genel idare esaslarına" göre yürütülmesi ile görevin "asli ve sürekli" nitelikte olması şarttır.

6107 sayılı Kanunla yeniden yapılandırılan, hukuki statüsü ve personel yapısı değiştirilen İller Bankasında, banka hizmetlerinin gerektirdiği görevlerin, 657 sayılı Kanun'a ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütüleceği kurala bağlanarak farklı bir istihdam politikası benimsenmiştir.

6107 sayılı Kanun'dan önceki süreçte banka faaliyetlerine ilişkin işlemler 657 sayılı Kanun'a tabi olarak istihdam edilen memurlar ve sözleşmeli personel ile 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında görev yapan işçiler eliyle gerçekleştirilmekteyken, itiraz konusu kural ile İller Bankasının personel rejiminin yeniden düzenlendiği anlaşılmaktadır.

İller Bankası, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 58. maddesiyle getirilen "istisna" hükmü ile anılan KHK'nin kapsamı dışında bırakılmıştır. Banka, Kuruluş Kanunu'nun 1. maddesinde de belirtildiği üzere özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, anonim şirket statüsünde bir kalkınma ve yatırım bankasıdır.

Kanun koyucunun, 6107 sayılı Kanun ile İller Bankası'nın tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olarak, olanakları ölçüsünde yerel yönetimlerin her türlü kredi ihtiyaçlarını karşılayan ve bankacılık işlemlerine aracılık eden, bunlar için projeler üreten, danışmanlık hizmeti veren ve anonim şirket şeklinde yapılanan, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na göre örgütlenen, çağdaş bankacılık esaslarına göre faaliyet gösteren ve görev alanlarında uzmanlaşmış bir kalkınma ve yatırım bankasına dönüşmesini amaçladığı görülmektedir.

5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar, özel hukuk hükümleri çerçevesinde, bankacılık sektörü ve ekonomik kurallara uygun biçimde verimlilik ve rekabet esaslarına göre çalışması gereken kuruluşlar olduğundan, personel rejiminin de bu esaslara uygun olması doğaldır.

Çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine uygun olarak yeniden yapılandırılan İller Bankasının çalışmalarını etkin, verimli, özerk bir yapıda sürdürebilmesi, belirlenecek personel rejimine de bağlı olacaktır. Bu doğrultuda iller Bankası, 6107 sayılı Kanun dışında Bankacılık Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, özel hukuka ve özel işletmecilik esaslarına tabi olarak faaliyet yürüttüğünden, özel hukuk hükümlerine bağlı tutulan bu bankanın hizmeti Anayasa'nın 128. maddesi kapsamında genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken asli ve sürekli görevlerden sayılamaz ve personeli de aynı madde kapsamında memur ya da diğer kamu görevlisi olarak değerlendirilemez.

Buna göre, özel hukuk hükümlerine tabi anonim şirket statüsüne geçirilerek ekonominin gereklerine uygun olarak yeniden yapılandırılan İller Bankasında personel statüsünün değiştirilmesi ve bu doğrultuda Banka personelinin, 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli statüde istihdam edilmesi hususu yasa koyucunun takdirindedir.

İller Bankasının özel hukuk hükümlerine tabi anonim şirket statüsünde olması ve personelinin de Anayasa'nın 128. maddesi kapsamında yer almaması dikkate alındığında, itiraz konusu kuralda Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmamaktadır." gerekçelerine yer verilmiştir.

Bu itibarla, 657 sayılı Kanun'a ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel olan davacının, İller Bankası özelleşirken 6107 sayılı Kanunun geçici 4. maddesi gereği, şube müdürü olmasından kaynaklı kazanılmış müdürlük özlük haklarından Kanunun yürürlük tarihinden(08.02.2011) dava tarihine kadar birikmiş maaş ve ikramiye farklarına karşılık şimdilik 15.000,00-TL'nin muacceliyet tarihlerinden itibaren banka mevduatlarına uygulanan en yüksek faiziyle birlikte davalıdan tahsiline ilişkin uyuşmazlığın 6107 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelikten kaynaklandığı anlaşıldığından, Yasanın yukarıda belirtilen hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararı karşısında, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerlerinin görevli bulunduğu sonuç ve kanaatine varılmaktadır."

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

5. 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirket Kanunu'nun konuya ilişkin düzenlemeleri şöyledir:

6. *"Banka Personeli"* başlıklı 11. maddesi: *"Banka hizmetlerinin gerektirdiği görevler, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütülür…*

7. Aynı Kanun'un *"Mali ve sosyal haklar"* başlıklı 12. maddesi: *" ...(3) Bankada sözleşmeli personel olarak istihdam edilecekler, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Yönetim Kurulu üyeliği görevi, 5510 sayılı Kanuna göre sosyal sigorta veya genel sağlık sigortası yönünden sigortalı olmayı gerektirmez. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerine birinci fıkra uyarınca yapılacak ödemeler sigorta primine esas kazanca dâhil edilmez./(4) Bankada sözleşmeli statüde çalışan personele, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilenlere ilişkin esas ve usuller çerçevesinde iş sonu tazminatı ödenir."*

8. *"Çeşitli hükümler"* başlıklı 13. maddesi: *"Banka, bu Kanunda yer alan hükümler dışında, 5411 sayılı Kanun, 6762 sayılı Kanun ve diğer kanunların ilgili hükümlerine tabidir..."*

9. *"Yürürlükten kaldırılan hükümler"* başlıklı 14. maddesi: *"13/6/1945 tarihli ve 4759 sayılı İller Bankası Kanunu ile 8/12/1987 tarihli ve 298 sayılı 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır. / (2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte İller Bankası Genel Müdürlüğüne ait kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümünden çıkarılmıştır..."*

10. Geçici 1. maddesi: *"4759 sayılı Kanunun 19. maddesinin (c) bendi hükmünün uygulanmasına 2010 yılı kâr dağıtımı için 31.12.2011 tarihine kadar devam olunur..."*

11. Geçici 2. maddesi: *"Bankanın Ana Sözleşmesi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde yapılacak Genel Kurulun onayı ile yürürlüğe girer..."*

12. Geçici 4. maddesi: *"... / (4) a) Bankada sürekli işçi kadrolarında ve geçici işçi pozisyonlarında çalışanlar, mevcut statülerinde çalıştırılmaya devam olunur. Bunlardan büro hizmetlerinde çalışmakta olup, Bankada sözleşmeli olarak çalışmak isteyenler, bu Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yönetmeliğin yayımlanmasından itibaren en geç üç ay içerisinde Bankadaki durumlarına uygun pozisyonlara atanırlar. Bu şekilde sözleşmeli personel statüsüne geçirilenlere iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmez. Bu personelin önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç, kıdem tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasında belirtilen iş sonu tazminatına hak kazanmada ve hesabında dikkate alınır..."*

13. Hükümlerini içermekte olup, Kanun 08/02/2011 tarihli ve 27840 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

B. Yargı Kararları

14. 6107 sayılı Kanun'un 11. maddesinin iptali istemiyle Danıştay On İkinci Dairesince yapılan itiraz başvurusu üzerine konuyu inceleyen ve 18/10/2012 tarihli ve E.2012/129, K.2012/155 sayılı kararla istemi reddeden Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi şöyledir:

> *"...Anayasa'nın 123. maddesinin birinci fıkrasında 'İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir.' hükmü yer almaktadır. Bu maddede yer verilen idarenin kanuniliği ilkesi, idarenin ve organlarının görev ve yetkilerinin hiçbir duraksamaya yer vermeyecek şekilde, açık bir biçimde kanunla düzenlenmesini gerekli kılar.*
>
> *Anayasa'nın 128. maddesinde ise Devlet'in, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerinin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği, bu kapsama giren personelin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülüklerinin de kanunla düzenleneceği öngörülmüştür. Anayasa'nın 128. maddesi anlamında bir kamu hizmetinden söz edilebilmesi için, söz konusu hizmetin Devlet, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmeti olması, bu kamu hizmetinin 'genel idare esaslarına göre yürütülmesi ile görevin 'asli ve sürekli' nitelikte olması şarttır.*
>
> *6107 sayılı Kanunla yeniden yapılandırılan, hukuki statüsü ve personel yapısı değiştirilen İller Bankasında, banka hizmetlerinin gerektirdiği görevlerin, 657 sayılı Kanun'a ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütüleceği kurala bağlanarak farklı bir istihdam politikası benimsenmiştir*
>
> *6107 sayılı Kanun'dan önceki süreçte banka faaliyetlerine ilişkin işlemler 657 sayılı Kanun'a tabi olarak istihdam edilen memurlar ve sözleşmeli personel ile 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında görev yapan işçiler eliyle gerçekleştirilmekteyken, itiraz konusu kural ile İller Bankasının personel rejiminin yeniden düzenlendiği anlaşılmaktadır.*
>
> *İller Bankası, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 58. maddesiyle getirilen 'istisna' hükmü ile anılan KHK'nin kapsamı dışında bırakılmıştır. Banka, Kuruluş Kanunu'nun 1. maddesinde de belirtildiği üzere özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, anonim şirket statüsünde bir kalkınma ve yatırım bankasıdır.*
>
> *Kanun koyucunun, 6107 sayılı Kanun ile İller Bankası'nın tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olarak, olanakları ölçüsünde yerel yönetimlerin her türlü kredi ihtiyaçlarını karşılayan ve bankacılık işlemlerine aracılık eden, bunlar için projeler üreten, danışmanlık hizmeti*

veren ve anonim şirket şeklinde yapılanan, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na göre örgütlenen, çağdaş bankacılık esaslarına göre faaliyet gösteren ve görev alanlarında uzmanlaşmış bir kalkınma ve yatırım bankasına dönüşmesini amaçladığı görülmektedir.

5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar, özel hukuk hükümleri çerçevesinde, bankacılık sektörü ve ekonomik kurallara uygun biçimde verimlilik ve rekabet esaslarına göre çalışması gereken kuruluşlar olduğundan, personel rejiminin de bu esaslara uygun olması doğaldır.

Çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine uygun olarak yeniden yapılandırılan İller Bankasının çalışmalarını etkin, verimli, özerk bir yapıda sürdürebilmesi, belirlenecek personel rejimine de bağlı olacaktır. Bu doğrultuda İller Bankası, 6107 sayılı Kanun dışında Bankacılık Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, özel hukuka ve özel işletmecilik esaslarına tabi olarak faaliyet yürüttüğünden, özel hukuk hükümlerine bağlı tutulan bu bankanın hizmeti Anayasa'nın 128. maddesi kapsamında genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken asli ve sürekli görevlerden sayılamaz ve personeli de aynı madde kapsamında memur ya da diğer kamu görevlisi olarak değerlendirilemez.

Buna göre, özel hukuk hükümlerine tabi anonim şirket statüsüne geçirilerek ekonominin gereklerine uygun olarak yeniden yapılandırılan İller Bankasında personel statüsünün değiştirilmesi ve bu doğrultuda Banka personelinin, 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli statüde istihdam edilmesi hususu yasa koyucunun takdirindedir.

İller Bankasının özel hukuk hükümlerine tabi anonim şirket statüsünde olması ve personelinin de Anayasa'nın 128. maddesi kapsamında yer almaması dikkate alındığında, itiraz konusu kuralda Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmamaktadır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, ÜyelerŞükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, İller Bankası Genel Müdürlüğünde görev yapmakta iken emekliye ayrılan davacı tarafından, birikmiş maaş ve ikramiye farklarına karşılık şimdilik 15.000 TL'nin faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

18. 6107 sayılı Kanun'un 08/02/2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girdiği ve yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile Anayasa Mahkemesinin konuya ilişkin kararı birlikte değerlendirildiğinde; İller Bankasının 6107 sayılı Kanun dışında Bankacılık Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde özel hukuka tabi ve özel işletmecilik esaslarına dayanarak faaliyet gösteren, Anonim Şirket statüsünde bir tüzel kişilik olduğu, İller Bankasının yürüttüğü faaliyetin Anayasa' nın 128. maddesi kapsamında genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken asli ve sürekli görevlerden sayılamayacağı, Banka personelinin Anayasa'nın anılan maddesi kapsamında memur ya da diğer kamu görevlisi olarak değerlendirilemeyeceği, davacı 6107 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten çok önce anılan Banka'da göreve başlamakla birlikte, İller Bankasının 6107 sayılı Kanun ile anonim şirkete dönüştürüldüğü, davacının emeklilik itibarıyla kamu kuruluşu niteliği taşımayıp özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip ve anonim şirket statüsünde bulunduğu, davacının şube müdürü sıfatıyla hak ettiğini ileri sürdüğü maaş ve ikramiye alacaklarının tahsiline ilişkin davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu kanaatine ulaşılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 7. İdare Mahkemesinin yaptığı başvurunun kabulü ile Ankara 12. İş Mahkemesinin, 06/11/2018 tarihli ve E.2018/193 K.2018/344 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 7. İdare Mahkemesinin yaptığı BAŞVURUNUN KABULÜ ile Ankara 12. İş Mahkemesinin, 06/11/2018 tarihli ve E.2018/193 K.2018/344 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde Üyeler Aydemir TUNÇ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN

KARŞI OY

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 24/11/2016 tarihli ve E.2014/4005, K.2016/3115 sayılı kararında da belirtildiği üzere, "6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un incelenmesinden; özel hukuk hükümlerine tâbi olarak, anonim şirket statüsünde kurulan İller Bankası Anonim Şirketi'nin, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile ilişkilendirildiği; Bankanın ortaklarının il özel idareleri ve belediyeler olduğu, sermayesinin, 9.000.000.000 (dokuz milyar) Türk Lirası olarak Kanun'la belirlendiği, bu sermayenin Bakanlar Kurulu kararı ile beş katına kadar artırılabileceği ve sermaye tavanına ulaşıncaya kadar Bankanın ödenmiş sermayesine, 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'a göre her ay Maliye Bakanlığı ve iller Bankasınca dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarların, Bankanın vergi ve diğer yasal yükümlülükler düşüldükten sonraki yıllık safi karından yüzde otuz oranında ayrılacak payın ve diğer mevzuat hükümleri ile Banka sermayesine aktarılması uygun görülen paralar ile sermayeye eklenmek üzere yapılacak her türlü yardım ve bağışların ekleneceği, dolayısıyla sermayesinin ve gelirlerinin kamu gelirlerinden sağlandığı; Bankanın amacının, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin finansman ihtiyacını karşılamak, bu idarelerin sınırları içinde yaşayan halkın mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirmek, bu idarelere danışmanlık hizmeti vermek ve teknik mahiyetteki kentsel projeler ile alt ve üst yapı işlerinin gerçekleştirilmesine yardımcı olmak ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmek olduğu; genel müdürünün, Bakanın teklifi üzerine Başbakan tarafından atandığı, genel kurulunun, il özel idarelerini temsil etmek üzere il genel meclisi üyeleri arasından seçilecek yirmi kişi, belediyeleri temsil etmek üzere belediye başkanları arasından her bir ili temsilen seçilecek birer kişi ile içişleri, Maliye, Bayındırlık ve İskan Bakanlıkları ile Hazine Müsteşarlığını temsil etmek üzere görevlendirilecek birer kişiden oluştuğu, yönetim ve denetim kurullarının ise ağırlıklı olarak merkezi idare tarafından oluşturulduğu; Banka hizmetlerinin gerektirdiği görevlerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütüldüğü; Kanun ile yönetim kuruluna, idareye özgü bir düzenleyici tasarruf türü olan yönetmelik çıkarma yetkisi tanındığı görülmektedir.

Bu nedenle, örgütsel yapısı kamu ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla oluşturulan ve bu örgütsel yapının organları da yine ilgili kamu idarelerinde görevli kamu görevlileri tarafından oluşturulan Banka'nın sahip olduğu yukarıda belirtilen yetki ve ayrıcalıklar da dikkate alındığında, özel bir banka niteliğinde olmadığı, kamu tüzel kişiliği özelliği taşıdığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, kamu kurumu niteliğindeki İller Bankası ile kamu personeli niteliğindeki personeli arasında, idarenin tek taraflı olarak kullandığı kamu gücüne dayanarak tesis ettiği idari işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıklara karşı açılan davanın görüm ve çözümü görevi idari yargı yerine ait bulunmaktadır." düşüncesinde olduğumuzdan sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyoruz. 03/05/2021

Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Ahmet ARSLAN